

Målnummer:	3984-04	Avdelning:	2
Avgörandedatum:	2005-05-03		
Rubrik:	Ett antal delägare i ett aktiebolag (moderbolaget) har varit verksamma i ett dotterbolag men inte i moderbolaget. Den utvidgade fåmansföretagsdefinitionen i 57 kap. 3 § inkomstskattelagen har ansetts tillämplig på såväl dotterbolaget som moderbolaget. Förhandsbesked angående inkomstskatt.		
Lagrum:	57 kap. 3 § inkomstskattelagen (1999:1229)		
Rättsfall:	RÅ 2001 ref. 5 (II)		

REFERAT

I en ansökan hos Skatterättsnämnden om förhandsbesked anförde Riksskatteverket bl.a. följande. A är, tillsammans med ytterligare 156 fysiska personer, delägare i X AB. X AB äger två dotterbolag Y AB och Z AB. De flesta delägarna, 136 stycken, är verksamma i betydande omfattning i Y AB. Övriga är verksamma i betydande omfattning i X AB (11 st.) samt i Z AB (10 st.). - Frågan gäller huruvida delägarna i X AB omfattas av det s.k. utvidgade fåmansföretagsbegreppet i 57 kap. 3 § andra stycket inkomstskattelagen (1999:1229), IL. Där sägs bl.a. att om flera delägare är verksamma i betydande omfattning i företaget eller i ett av företaget helt eller delvis, direkt eller indirekt, ägt fåmansföretag, skall de anses som en enda ägare. Regeringsrätten har i RÅ 2001 ref. 5 II avgjort motsvarande fråga huruvida delägarnas innehav av andelar i X AB omfattades av det utvidgade fåmansföretagsbegreppet. Fallet, som var ett förhandsbesked, avsåg 1998 års taxering. Då konstaterade Skatterättsnämnden att X AB inte omfattades av det utvidgade fåmansföretagsbegreppet så som lagtexten då var formulerad. Regeringsrätten gjorde samma bedömning som Skatterättsnämnden och fastställde nämndens beslut. Detta föranledde sedermera en ändring i lagtexten till den nu gällande. - Mot denna bakgrund ställde Riksskatteverket följande fråga. - Omfattas A:s innehav av andelar i X AB av bestämmelserna i 57 kap. IL.

Skatterättsnämnden (2004-06-04, André, ordförande, Wingren, Brydolf, Silfverberg, Ståhl, Tollerz, Virin) yttrade: - Förhandsbesked - Vid bedömningen av om A:s aktieinnehav i X AB utgör kvalificerade andelar enligt bestämmelserna i 57 kap. IL skall X AB anses vara ett fåmansföretag. - Motivering - A är, tillsammans med ytterligare 156 fysiska personer, delägare i X AB. Han är verksam i det helägda dotterbolaget Y AB tillsammans med 135 av de andra delägarna. Övriga delägare är verksamma i moderbolaget eller i ett annat helägt dotterbolag, Z AB. - Frågan i ärendet, som nämnden uppfattar den, är om X AB är ett fåmansföretag med stöd av den s.k. utvidgade fåmansföretagsdefinitionen i 57 kap. 3 § IL. Motsvarande situation prövades i RÅ 2001 ref. 5 II. Regeringsrätten fann att X AB inte var ett fåmansföretag. Den definition som prövades i målet fanns i 3 § 12 a mom. tredje stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt och fördes senare över till 57 kap. 3 § IL. Avgörandet ledde till att paragrafen ändrades, SFS 2001:1176. - Nämnden gör följande bedömning. - Enligt 56 kap. 2 § 1 IL avses med fåmansföretag aktiebolag eller ekonomisk förening där fyra eller färre delägare äger andelar som motsvarar mer än 50 procent av rösterna för samtliga andelar i företaget. Vid bedömningen av om ett företag är fåmansföretag när 57 kap. IL skall tillämpas gäller enligt 57 kap. 3 § andra stycket IL, utöver vad som sägs i 56

kap. 2 § IL, följande. Om flera delägare själva eller genom någon närstående är eller under något av de fem föregående beskattningsåren har varit verksamma i betydande omfattning i företaget eller i ett av företaget helt eller delvis, direkt eller indirekt, ägt fåmansföretag eller fåmanshandelsbolag, skall de anses som en enda delägare. - I RÅ 2001 ref. 5 II, ett överklagat förhandsbesked, konstaterade Skatterättsnämnden i sitt beslut, vilken bedömning Regeringsrätten delade, att flertalet av aktieägarna i X AB varit verksamma i betydande omfattning i Y AB. Som definitionen nu har utformats skall motsvarande prövning avse om delägarna varit verksamma i betydande omfattning i moderbolaget eller något av dotterbolagen. Anledning saknas att i detta ärende göra en annan bedömning av verksamhetens omfattning för A och flertalet av övriga delägare i X AB än den som gjordes i nämnda rättsfall. - Det ytterligare villkor som skall föreligga för att definitionen i 57 kap. 3 § IL skall vara tillämplig är att dotterbolagen skall vara fåmansföretag. Även för dotterbolagen gäller att de utgör fåmansföretag endast med stöd av samma definition som moderbolaget. För att flera delägare i moderbolaget skall anses som en enda delägare enligt 57 kap. 3 § IL måste därför bestämmelsen tillämpas samtidigt på både moderbolag och dotterbolag. Enligt nämndens uppfattning får en sådan tolkning anses rymmas inom paragrafens ordalydelse. Den överensstämmer också med lagstiftningens syfte (prop. 2001/02:46 s. 38). - Med hänsyn härtill skall A och andra i koncernen verksamma delägare, representerande en tillräckligt stor röstandel, anses som en enda delägare vilket innebär att X AB utgör ett fåmansföretag enligt 56 kap. 2 § IL.

Skatteverket överklagade Skatterättsnämndens förhandsbesked och yrkade att Regeringsrätten skulle fastställa det.

A överklagade förhandsbeskedet och yrkade att Regeringsrätten skulle ändra förhandsbeskedet och förklara att X AB inte skulle anses vara ett fåmansföretag vid bedömningen av om hans aktieinnehav utgjorde kvalificerade andelar enligt bestämmelserna i 57 kap. IL. Till stöd för sin talan anförde han bl.a. följande. Definitionen av det utvidgade fåmansföretagsbegreppet finns i 57 kap. 3 § andra stycket IL. I detta lagrum anges vilka delägare som skall "buntas" och att det är fråga om direkta och indirekta ägare i just fåmansföretag. Med fåmansföretag måste man därvid avse fåmansföretag enligt definitionen i 56 kap. IL. I annat fall inträder ett cirkelresonemang där det begrepp som skall definieras finns som en del av själva definitionen. Med hänsyn till den i 56 kap. IL intagna definitionen av begreppet delägare är det också helt logiskt att begreppet fåmansföretag i 57 kap. 3 § IL avser fåmansföretag enligt 56 kap. IL. Med delägare avses endast den direkta ägaren om inte annat särskilt stadgas.

Skatteverket bestred bifall till A:s överklagande och anförde bl.a. följande. Enligt definitionen av fåmansföretag i 56 kap. 2 § IL är Y AB (dotterbolag till X AB) inget fåmansföretag. Av 57 kap. 3 § IL framgår det att om flera delägare i ett företag själva eller genom närstående är eller har varit verksamma i betydande omfattning i ett av företaget ägt dotterbolag skall de anses som en person vid bedömningen av om dotterbolaget är ett fåmansföretag när man skall tillämpa regelsystemet i 57 kap. IL. Eftersom i princip alla delägarna varit verksamma i Y AB skall de således enligt 57 kap. 3 § IL räknas som en person. Eftersom de räknas som en person blir Y AB ett fåmansföretag vid tillämpning av 57 kap. IL. I författningskommentaren till 56 kap. 6 § IL (prop. 1999/2000:2 s. 621) sägs det att definitionen av delägare i fåmansföretag föreslås gälla generellt och inte som tidigare bara vid bedömningen av om ett företag är fåmansföretag.

Regeringsrätten (2005-05-03, Nordborg, Wennerström, Ersson, Hamberg, Fernlund) yttrade: Skälen för Regeringsrättens avgörande. Regeringsrätten gör samma bedömning som Skatterättsnämnden.

Regeringsrättens avgörande. Regeringsrätten fastställer Skatterättsnämndens förhandsbesked.

Föredraget 2005-04-06, föredragande Haggren, målnummer 3984-04

Sökord: Förhandsbesked inkomstskatt; Fåmansföretag

Litteratur: Prop. 2001/02:46 s. 38-46, 79-80, 106; prop. 1999/2000:2 s. 621
